

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ELLİÜÇÜNCÜ SÛRE-İ CELÎLE

en-NECM SÛRE-İ CELİLESİ

Mekkî(; Mekke-i Mükerreme döneminde inmiş)dir.

62 âyet-i kerîmedir. Ancak 32. âyet Medenidir.

O Rahman ve O Rahim olan Allah'ın ismiyle!

- 1- **Battığı an yemin olsun o (Süreyya) yıldız(ın)a ki;**
- 2- **Arkadaşınız** (olan Muhammed (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) hak yoldan) **sapmamıştır ve bâtıla inanıp cehalete düşmemiştir.**
- 3- **O nefsânî bir arzudan dolayı konuşmaz!**
- 4- **O(nun söyledikleri), ancak** (Allâh-u Te'âlâ tarafından Cebrâîl (Aleyhisselâm) vasıtasıyla kendisine) **vahyedilmekte olan bir vahiydir.**
- 5- **O kuvvetleri çok şiddetli olan** (Cebrâîl) **ona** (Kur'ân'ı) **öğretmiştir.** (İşte o kuvvetinin bir göstergesi olarak, Lût kavminin beş vilayetini tek kanadıyla kökünden söküp göğe kaldırmış sonra ters çevirmiştir.)
- 5- **O sağlam görüş sahibi / güzel görünüm sahibi** (olan yüce melek) / !. **Derken o** (Cibril (Aleyhisselâm)), (her biri ufku kapatacak kadar büyük olan altı yüz kanadıyla Hırâ'da Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e) **doğruca belirdi!**
- 7- **Böylece o,** (Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e göre, doğuda) **en üst ufukta idi.**
- 8- **Sonra** (Cibril Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e) **yanıştı da,** (havadan aşağı doğru) **sarkıp yanına indi.**
- 9- **Artık** (Cibril ile Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) arasındaki mesafe, bakanlara göre, birbirine yapıştırılan) **iki yay kadar yahut daha yakın oluverdi.**
- 10- **Bunun üzerine o** (Cibril) **O** (Allâh-u Sübhânehû)nun (şerefli) **kulu** (olan Muhammed Mustafa'sı)na, **vahyetmiş olduğu** (pek önemli) **şeyleri vahyetti!**
- 11- **O** (Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in) **kalb(i,** Cibril'i asıl sureti üzere gördüğünde,) **görmüş olduğu şeye dâir yalan söyle**(yerek:"Seni tanımadım!" de)medi.

12- Şimdi yoksa siz, gördüğü şeye karşı mı onunla çekişiyorsunuz?

13- Andolsun ki; elbette o onu (Mi'râc gecesindeki,) diğer bir inişte de (asıl yaratıldığı şekli üzere) gerçekten görmüştü!

14- (Yedinci kat semada Arş'ın sağında bulunan ve bütün kulların ilimlerinin, amellerinin, şehitlerin ve müminlerin ruhlarının son durağı olan) o son noktadaki Sidre'nin(; o altında toplandıkları Arabistan kirazını andıran ağacın) yanında,

15- Ki (takva sahiplerinin barınağı olan) Me'vâ cenneti de onun yanındadır!

16- Hani o Sidre'yi kaplayan (ilâhî nur, yeşil kuşlar, altın çekirgeler, inci, yakut, zebercetler ve her yaprağına konan melekler) kapladığı zaman;

17- O (Rasûlün) göz(ü, bakmakla emr olduğu şeyleri görmekten başka bir tarafa doğru) kaymamış ve (onların dışına) taşmamıştır.

18- Andolsun ki; elbette o, Rabbinin en büyük âyetlerinden önemli bir kısmını (Mi'râc gecesinde) kesinlikle görmüştür.

19- Gördünüz mü(; söyleyin bana) o (taptığınız) Lât ve Uzzâ'yı!

20- Bir de o çok geri kalmış üçüncü (put olan) Menâfi (ki, Allâh-u Te'âlâ'nın sahip olduğu sonsuz kudret karşısında onlar en ufak bir güce mi sahiptirler?)!

21- Yoksa erkekler sizin de, o (hoşlanmadığınız ve) dişi (sandığınız melek)ler O'na mı aittir?

22- İşte sana! O takdirde bu, pek zalimane bir taksimdir!

23- O (tapı)n(dığınız put)lar ancak, sizin ve babalarınızın kendilerini ad olarak taktığınız birtakım isimlerdir ki, Allah onlar(ın ilâhlığı) hakkında hiçbir delil indirme miştir!

Onlar ancak zanna (ve birtakım varsayımlara), bir de canların(ın) arzulamakta olduğu şeye harfiyyen uymaktadırlar. Oysa andolsun ki; elbette Rablerinden onlara gerçekten hidâyet gelmiştir.

24- Yoksa temenni etmiş olduğu her şey, insanın mı olacaktır?

25- Hâlbuki âhiret de, o en ilk olan (dünya) da sadece Allah'a aittir. (Dolayısıyla sizin arzunuz değil, O'nun dilediği olacaktır.)

26- Göklerde nice melek vardır ki, şefaati hiçbir şeyle yararlı olamayacaktır! Ancak Allah'ın dilediği ve razı olduğu (iman ehli) kimselere (şefaate etmeleri için) izin vermesi müstesna! (İman etmeden meleklerin şefaati bekleyenlerin durumu buyken, ya putlardan medet umanların hâli ne olur!)

27-Şüphesiz o kimseler ki, âhirete iman etmemektedirler, elbette onlar ("Melekler Allah'ın kızlarıdır!" diyerek) dişi adı takmak suretiyle melekleri (bir takım bâtil adlarla) isimlendirmektedirler.

28- Oysa kendileri için bu hususta hiçbir ilim bulunmamaktadır! Onlar ancak

tamamen zanna (ve boş kuruntulara) **uymaktadırlar. Hâlbuki zan** (ve tahmin denen şey), **haktan yana hiçbir şeyle faydalı olamaz!**

29- (Habîbim!) **O halde sen Bizim zikrimizden** (ve gerçek bilgi sağlayan kitabımızdan) **yüz çevirmiş bulunan ve o en alçak** (dünya) **hayat(ın)dan başka bir şey arzulamamış olan** (Nadr ibni Haris ve Velîd ibni Muğîre gibi) **kimselerden yüz çevir!**

30- İşte sana! Onların ilim olarak ulaştıkları son nokta ancak budur! Şüphesiz **senin Rabbin; Kendi yolundan sapmış olan kimseleri pekiyi bilen ancak O'dur,** **hidâyet bulmuş olan kimseleri de en iyi bilen ancak O'dur!**

31- Göklerde olanlar ve yerde bulunanlar sadece Allah'a aittir. (Ne müstakillen ne de müştereken hiçbir varlığın bunlarda en ufak bir hissesi yoktur. Allâh-u Te'âlâ bunları yaratmıştır,) **tâ ki O, kötü işler yapmış olan o kimseleri yapmış oldukları şeyler mukabilinde cezalandırsın, güzel amel işlemiş bulunan o kişileri de, o pek güzel amellerine karşılık / (cennet gibi) pek güzel bir sevapla / (yaptıklarından) daha güzeliyle / mükâfatlandırın!**

32- (O hidâyet bulanlar; şirk koşmak, adam öldürmek, büyü yapmak, harpten kaçmak, faiz yemek, yetim malı yemek ve namuslu kadınlara iftira gibi) **günahın büyüklerinden, özellikle de,** (zina, livata ve lezbiyenlik gibi) **çok çirkin olan şeylerden sürekli sakınmakta olan kimselerdir. Ancak** (kalpten geçen kötü şeyler gibi, beşeriyet gereği kaçınamadıkları) **küçük günahlar müstesna! Şüphesiz ki** **senin Rabbin, mağfireti pek geniş olandır! Sizi(n babanız Âdem'i) topraktan,** (sizi de toprakta yetişen gıdalardan oluşan meniden) **yaratmış olduğu zaman, bir de sizler annelerinizin karınlarında ceninler halinde bulunuyorken sizi en iyi bilen O'dur!**

Öyleyse: "Büyük günahlardan sakınıyoruz, küçük günahlar da zaten bağışlanır!" diye, kendinizi hepten günahsız sayarak) **nefislerinizi temize çıkarmayın!**

(Bütün günahlardan) **hakıyla sakınmış olan kimseyi en iyi bilen ancak O'dur!**

33- Gördün mü o kimseyi ki; (hakka uyup sebat etmekten) yüz çevirdi?

Bu âyetler Velîd ibni Muğîre hakkında nazil olmuştur. Bu kişi Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in vaazını dinleyerek İslâm'a ısınmış, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) de onun iman edeceğine ümit bağlamıştı. Sonra müşriklerden biri ona: "Babalarının dinini nasıl bırakırsın? Çabuk dinine dön ve sebat et! Bana şu kadar mal vermen karşılığında âhirette korktuğun her şeyi ben üstlenirim!" deyince Velîd onunla anlaştı ve İslâm'a girmekten vazgeçti. Böylece o adama söz verdiği malın bir kısmını verdi, sonra da cimriliği tutarak ondan da vazgeçti! (Beyzâvî, Neseî, Hâzin, Âlûsî)

34- Pek az bir şey verdi de, (daha sonra) kayaya çat(miş gibi vermeyi bırak)tı!

35- Gayb ilmi onun yanında mıdır ki, bu nedenle o (, arkadaşının onun günahını yüklenebileceğini) **bilmektedir?**

36- Yoksa o, Musa'nın sahîfelerinde bulunandan haberdâr edilmedi mi?

37- Bir de o (vazifelerini) **tastamam yerine getirmiş olan İbrahim'in** (sahîfelerinde yazılan şu hakikatlerden) **ki;**

- 38- Şüphesiz hiçbir yüklenici, diğerinin (günah) yükünü taşımayacaktır.**
- 39- Gerçekten insan için, kendi gayretinden başkası yoktur!**
- 40- Muhakkak ki onun çalışmasını (ın karşılığı) çok yakında (kendisine amel defterinde ve mizanında) gösterilecektir!**
- 41- Sonra o (gayretli insan), en bol karşılık olarak onunla mükâfatlandırılacaktır.**
- 42- (Bütün yaratıkların) son varış (ı) gerçekten ancak senin Rabbinidir!**
- 43- Muhakkak ki O, ancak O güldürmüştür ve ağlatmıştır!**
- 44- Gerçekten de O, sadece O öldürmüştür ve yaşatmıştır!**
- 45- Şüphesiz ki (her tür canlıdan) iki eşi; erkek ve dişi de O (Rabbiniz) yaratmıştır;**
- 46- (Ana rahmine) atıldığı zaman, o sâfi pek az bir sudan!**
- 47- O en son diriltmeyi de gerçekten O üstlenmiştir.**
- 48- Muhakkak O, ancak O(, dilediğini kimseye muhtaç etmeyecek kadar) zengin etmiştir ve (baş-bostan, hayvan ve bina gibi) gelir getiren mal sahibi kılmıştır! / (kimine) zenginlik vermiştir(, kimine de sabır) ve hoşnutluk vermiştir. /**
- 49- Şüphesiz ki O, (âlemde kendi başına etkisi olduğu sanılan ve bu nedenle tapılan) Şi'râ (yıldızı)nın Rabbi de ancak O'dur!**
- 50- (Hûd kavmi olan) evvelki Âd'ı da muhakkak O helak etmiştir!**
- 51- Semûd'u da (yıkıma uğratmış); artık (onlardan bir fert) bırakmamıştır!**
- 52- Daha önce Nuh'un kavmini de (tufana gark etmiştir)! Zira şüphesiz onlar (diğer kâfirlere nispetle) en zâlim ve en azgın kimselerin ta kendileriydiler!**
- 53- O (Lût (Aleyhisselâm)ın) ters döndürülen memleketlerini de (Cebrâîl (Aleyhisselam) in kanadıyla göğe kadar kaldırdıktan sonra yere) O düşürmüştür.**
- 54- Oralara (dehşetli azaplardan) kaplattığını kaplatmıştır!**
- 55- (Ey insan!) Artık Rabbinin hangi nimetleri hakkında şüphe etmektesin? (Oysa o sana ibretlik nice kıssalar açıklamıştır.)**
- 56- İşte bu (Kur'ân'ın helake uğratılan ümmetlerle ilgili haberleri), en önceki uyarılar türünden pek önemli bir uyarıdır!**
- 57- O yaklaşmakta olan (kıyamet) iyice yanaşmıştır!**
- 58- Allah'tan başka onu aç(ıp kaldır)acak / onu(n vaktini) açıklayacak / hiçbir kimse olmamıştır!**

59- Şimdi siz, işte bu (Kur'ân gibi ciddiye alınması gereken en önemli) **sözden dolayı mı şaşkınlığa düş(üp inkâr et)mektesiniz?**

60- (Alay edip) **gülmektesiniz de,** (ağlanacak halinize) **ağlamamaktasınız!**

61- Üstelik bir de siz, eğlenen / (kibrinden) kafa kaldıran / şarkı söyleyen / (gaflet içinde) donup kalan / öfkeyle yüz çeviren / kimselersiniz!

62- Artık (bu gafleti bırakın da,) **haydi Allah'a secde edin ve** (sadece O'na) **ibadet edin!**

KUR'ÂN I MECÎD
VE
TEFSİRLİ
MEÂL-İ ÂLÎSÎ

Mahmud Ustaosmanoğlu